

APUNTES SOFISTAS (*SOPHISTÉS*)

1. PRIMEIRA XERACIÓN SOFISTAS: **ESTRANXEIROS** (*METEKOI*) EN ATENAS. CARECEN DA CIDADANÍA ATENIENSE: **PROTÁGORAS** DE ABDERA, **GORGAS** DE LEONTINOS, **PRÓDICO** DE QUEOS, **HIPIAS** DE ÉLIDE. SEGUNDA XERACIÓN SOFISTAS, ALUMNOS DA XERACIÓN ANTERIOR, SON **CIDADÁNS** DE ATENAS: **CALICLES**, **TRASÍMACO**.
2. **INTERESE FILOSÓFICO** CENTRADO NA **CIDADE** (*POLIS*), ABANDONO DAS ESPECULACIÓNS FILOSÓFICAS SOBRE A **NATUREZA** (*PHYSIS*).
3. **PROFESIONAIS DO ENSINO**. **ENSINANZA** DE DISCIPLINAS ACADÉMICAS DO ÁMBITO DAS **HUMANIDADES+CIENCIAS SOCIAIS** (ÉTICA, POLÍTICA, DEREITO, SOCIOLOXÍA, ANTROPOLOXÍA, LINGÜÍSTICA, LÓXICA) + **TÉCNICAS PARA FALAR EN PÚBLICO** (ORATORIA, RETÓRICA). PROFESIONAIS DO SABER MOI DEMANDADOS DEBIDO Á **VIDA PÚBLICA ATENIENSE**. IMPORTANCIA DE DESTACAR NAS ASAMBLEAS: **LIDERAZGO POLÍTICO** BASEADO NO **PODER DA PALABRA** (LOGOS). CONCEPCIÓN DA **EDUCACIÓN** COMO **TRANSMISIÓN** DE **COÑECIMENTOS+FORMACIÓN** DE **HABILIDADES** PARA O ÉXITO POLÍTICO. VALORACIÓN PRAGMÁTICA DO SABER (**PRAGMATISMO**, **UTILIDADE**) VS. **SÓCRATES**: **EDUCACIÓN** COMO **FORMACIÓN** DE **CONCIENCIAS**.
4. **CONCEPTO DE NOMOS** (*NOMOI*): CONXUNTO DE CREACIÓNS E FORMAS DE VIVIR DOS SERES HUMANOS. **NORMAS MORAIS, VALORES ÉTICOS, LEIS, COSTUMES, TRADICIÓNS E INSTITUCIÓNS** DA **POLIS**.
 - a) **CONVENCIONALISMO**: O **NOMOS** É FROITO DUNHA **CONVENCIÓN**, UN **ACORDO**, UN **PACTO**, UN **CONVENIO**. OS FUNDAMENTOS DA **POLIS (NOMOS)** NIN SON NATURAIS NIN TEÑEN UNHA ORIXE DIVINA: SON **OBRA DOS HUMANOS**. O **NOMOS** É UN **CONTRATO SOCIAL** BASEADO NO **INTERESE**. **DISTINTAS POSTURAS** ENTRE OS **SOFISTAS**: **¿A QUEN BENEFICIA O NOMOS, EN INTERESE DE QUEN** SE ESTABLECEN AS LEIS E A INSTITUCIÓNS POLÍTICAS?

- ♦ **PROTÁGORAS**: NOMOS: **VENTAXOSO PARA TODOS**. O **XUSTO** É O QUE DECIDE A **ASAMBLEA**. **PERSUASIÓN** MEDIANTE A **PALABRA** (LOGOS) VS. USO DA FORZA, VIOLENCIA.
- ♦ **TRASÍMACO**: NOMOS: **INTERESE** DOS **MÁIS FORTES**. AS **LEIS** IMPOÑEN O QUE É **XUSTO**. A **XUSTIZA** É O QUE CONVÉN AOS **PODEROSOS**.

b) **RELATIVISMO**: O **NOMOS** É **RELATIVO**. **NON EXISTEN PATRÓNS UNIVERSAIS DE CONDUTA**. OS **NOMOI** VARÍAN DUNHA POLIS A OUTRA. INCLUSO CERTAS **VALORACIÓNS ÉTICAS** OU **ESTÉTICAS** VARÍAN DUN INDIVIDUO A OUTRO. **LOGOS INDIVIDUAL, SUBXECTIVO** VS. **SÓCRATES**: **LOGOS COMÚN-DIALÓXICO**.

c) **DISTINCIÓN NOMOS/PHYSIS**: **NOMOS=CULTURA**, O **ARTIFICIAL**, **CREACIÓN HUMANA**, O QUE NON É **NATURAL** VS. **PHYSIS=NATUREZA** O **NATURAL**: **MUNDO FÍSICO+NATUREZA HUMANA**. ORDE **NECESARIO** E **INVARIABLE**. **NOMOS**: CONTRARIO AO **NATURAL** NO HOME: **DISTINTAS POSTURAS** ENTRE OS **SOFISTAS**: **VALORAR SE É BENEFICIOSO** OU **PREXUDICIAL** QUE O **NOMOS** SEXA **CONTRARIO Á PHYSIS** (**NATUREZA HUMANA**):

- ♦ **PROTÁGORAS**: **BENEFICIOSO**: **NOMOS**: **SENTIDO MORAL, RESPETO Á LEI, XUSTIZA** VS. **PHYSIS**: **LEI DO MÁIS FORTE** (ANIMAIS).
- ♦ **ANTIFONTE**: **PREXUDICIAL**: **NOMOS** CONTRARIO Á **NATUREZA HUMANA**: **SAÚDE, BENESTAR E PRACER+IGUALDADE NATURAL** ENTRE HUMANOS.